

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1009706/2

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא, הרב א' אהרן כץ, הרב שלמה שפירא

המערערת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אריה נח)

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר אברהם גולובנצ'ין ועו"ד אדי ווסר)

הנדון: 'עוולה' בהסכם לא תאושר בבית הדין, הסכמת אפוטרופוס הפוגעת בקטין – בטלה

החלטה

נתקבלה תגובת בא כוח הבעל לדיון האחרון שהתקיים בפנינו ביום ד' באב תשע"ז (27.7.17).

בתגובתו מציא בא כוח הבעל את קובץ ההחלטות שנתן בית הדין האזורי עד להחלטה האחרונה שנתן כבוד הראב"ד הרה"ג אליהו אברג'יל ביום ח' במרחשוון תשע"ז (9.11.16). אין בתגובתו התייחסות כלשהי להבהרות שהבהיר בית הדין בשעת הדיון ושעליהן ביקש בא כוח הבעל להגיב.

לאחר העיון בכל החומר שבתיק בית הדין חוזר ומבהיר:

החייב בגט לא בוטל מעולם וביטולו אף אינו מצוי בסמכות בית הדין האזורי

ההחלטה לחייב בגט שניתנה בתביעה זו מעולם לא בוטלה ואין סמכות לבית הדין האזורי בהרכב אחר לבטל החלטת בית דין חברו. ואכן מעולם לא היה הרכב בבית הדין האזורי שפסק שהבעל אינו חייב לתת גט לאשתו.

ההחלטה מיום כ"ח בשבט תשס"ו (26.2.06) שלא בוטלה מעולם קובעת שהבעל חייב לגרש את אשתו.

אף שבית הדין כתב בהחלטתו, שעליה נסוב הערעור שבפנינו, שלאחר העיון בתיק נראה שאין מקום לדיון נוסף בפניו ועל התובעת לנהל משא ומתן עם הבעל ובאי כוחו על תנאי הגירושין, אין בהחלטה זו פסיקה של ביטול החייב וגם לו הייתה כזו הרי שהייתה ניתנת שלא בסמכות.

בטלותן של חלק מן ההסכמות שהוזכרו בהחלטת בית הדין האזורי

מאידך גיסא בהחלטת כבוד הראב"ד שליט"א נכתב: "לאור העובדה שהאישה והילדים מסכימים להופיע לפני רשם ההוצאה לפועל ולהצהיר שמוחלים על חובם וכן ביחס לחובות לקטינה נכתב שהאם תחתום על ויתור הקטינה, כאפוטרופסית של הקטינה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

דבר זה לכאורה אינו מענייננו שהרי חוב האב לילדיו אינו תביעה של האישה כלפי בעלה, ולפיכך: הילדים – ירצו ילכו, לא ירצו לא ילכו, ובית דיננו אינו מתערב בכך.

אפוטרופוס אינו יכול לחוב לקטן והתחייבות האם כי הקטינה לא תתבע את האב – בטלה

עם זאת באשר לחובות האב לקטינה שהאם היא האפוטרופוסית שלה חובתנו להבהיר:

אפוטרופוס יכול לזכות לקטן אך לא יכול לחוב לו. ומשכך אסור לאם לוותר בשם הקטינה על הסכומים שנפסקו לקטינה, וכמו כן אין ביכולתה להתחייב שהקטינה לא תתבע את אביה, שהרי בזה היא גורמת לקטינה הפסד בדיימים. ומעתה, מכיוון שאין לה רשות לעשות כן, אף אם תמחל בשם הקטינה הדברים לא יועילו.

הדבר נכון בין על פי דין תורה ובין על פי החוק.

הסכמות בין הצדדים מקומן בהקשר של העניינים שביניהם בלבד

העניינים הממוניים שבין הבעל לאישה הם חובות הבעל לאישה – אם ישנם – וחובו בכתובתה. בית הדין אינו רואה מקור הלכתי לפסוק על ביטול החובות לאישה ולוויתור על כתובתה, אבל אם האישה רוצה למחול – זכותה לעשות זאת.

בין כך ובין כך, בית הדין חוזר על מה שנאמר בדיון:

אין להתנות את ביצוע החיוב בויתורים של צד ג' ובית הדין לא יהיה מעורב בכך – אף בהסכמה

א. אין מקום לתלות את סידור הגט, שהבעל חייב בו ואף יש לכפותו עליו, בויתור של צד שלישי (הילדים) על זכויותיהם.

ב. אם הילדים ירצו לעשות כן מרצונם, בית הדין לא ימנע מהם לעשות זאת.

ג. בכל מקרה בית הדין לא יהיה שותף להסכם זה מכמה סיבות:

1. דרישת הבעל מצד שלישי לותר על זכויותיו מהווה 'עוולה' ובית הדין לא יחתום על עוולה (עיי'נן כתובות יט, ב).

2. גם בהסכמות שהיו בעבר לא דובר שבית הדין יהיה צד להליך אלא שהילדים מרצונם יוותרו בהוצאה לפועל.

3. בית הדין אינו יכול לאשר הסכם כזה בין האב לילדיו משום שבית הדין משולל סמכות חוקית לעשות כן. משכך לא ייתן בית הדין אישור על דבר שאין לו תוקף חוקי, מעשה בית דין כזה הווי חוכא ואטלולא.

4. בית הדין מנוע הלכתית להוציא פסק דין על דבר שיכול להתבטל (עיי'נן בבא בתרא קיד, א – "דילמא הדר ביה" וברשב"ם ובתוספות שם).

החלטה

לאור האמור קובע בית הדין:

א. נקבע מועד נוסף לסידור גט פיטורין – כ"ג באלול תשע"ז (14.9.17) בשעה 11:00.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- ב. על המזכירות להזמין את הבעל בהזמנה לאסיר למועד זה.
- ג. אם הבעל לא ייתן גט במועד זה ידון בית הדין במועד שנקבע בהטלת צו הגבלה של הכנסה לצינוק וכפי הפרוצדורה הנצרכת על פי חוק.
- ההחלטה מותרת לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של הצדדים.
- ניתן ביום כ"ט באב התשע"ז (21.8.2017).

הרב שלמה שפירא

הרב א' אהרן כץ

הרב אליעזר איגרא